

Vervolgadvies over het EG-transitovervoer via het grondgebied van Zwitserland, Oostenrijk en Joegoslavië⁽¹⁾

(89/C 23/14)

Het Bureau van het Economisch en Sociaal Comité heeft op 27 september 1988 besloten overeenkomstig artikel 20 (derde alinea) van het Reglement van Orde een vervolgadvies op te stellen over het bovengenoemde vervolgadvies.

De Afdeling voor vervoer en communicatie, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 9 november 1988 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Cavazzuti.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 260e zitting (vergadering van 24 november 1988) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. Voor de voltooiing van de interne markt en de verdere uitbouw van het gemeenschappelijk vervoerbeleid is het absoluut noodzakelijk dat een duurzame oplossing wordt gevonden voor de problemen waarmee het EG-transitovervoer via het grondgebied van Zwitserland, Oostenrijk en Joegoslavië geconfronteerd wordt. Vooral het wegvervoer ondervindt in deze drie landen heel wat hinder, met alle gevolgen van dien voor het intracommunautaire handelsverkeer en de vrije dienstverlening in de vervoersector.

Alle lid-staten hebben er dan ook belang bij dat die hinderpalen — eventueel in verschillende fasen — uit de weg worden geruimd. Het opheffen van deze belemmeringen is dus een echt communautair probleem, hetgeen de fundamentele beweegreden vormt voor de bilaterale onderhandelingen tussen de Gemeenschap en de drie transitolanden. Het transitovraagstuk is zelfs voor zo'n doorslaggevende betekenis dat de voltooiing van de binnenmarkt in 1992 in gevaar zou kunnen komen wanneer er geen billijke oplossing voor dit probleem wordt gevonden.

1.2. Op 7 december 1987 heeft de Raad de Commissie gemachtigd om een eerste onderhandelingsronde met Oostenrijk, Zwitserland en Joegoslavië te openen. Die eerste ronde had in de eerste plaats tot doel de bestaande problemen en de mogelijke oplossingen op een rijtje te zetten en de echte onderhandelingen over de fundamentele problemen voor te bereiden.

2. Opmerkingen van het Comité

2.1. Het Comité heeft zich in zijn initiatiefadvies van 23 maart 1988⁽¹⁾ over deze onderhandelingen uitgesproken (rapporteur: de heer Cavazzuti). Hierin stelde het Comité o.m. het volgende: Hoewel ieder land het recht heeft zijn territoriale soevereiniteit uit te oefenen op de manier die het zelf verkiest, dient „de Gemeenschap er via onderhandelingen — en niet met andere middelen — naar te streven het communautaire transitovervoer via het grondgebied van de drie betrokken landen dezelfde kansen en voorwaarden te bieden als het vorige intracommunautaire goederenvervoer”.

Het Comité wijst erop dat het de in dat advies naar voren gebrachte voorstellen, ideeën en opmerkingen nog steeds volledig onderschrijft.

⁽¹⁾ PB nr. C 134 van 24. 5. 1988.

2.2. Nu de verkennende onderhandelingen zijn afgerond, wil de Commissie van de Raad een nieuw mandaat krijgen om de fase van de onderhandelingen met Oostenrijk, Zwitserland en Joegoslavië aan te vatten. Deze tweede onderhandelingsronde wil zij vóór 31 december 1989 beëindigen.

2.3. Tijdens de vergadering van de Afdeling voor vervoer en communicatie van 12 oktober 1988 heeft de vertegenwoordiger van de Commissie de Afdeling uitvoerig op de hoogte gesteld van de resultaten die de eerste onderhandelingsronde heeft opgeleverd. Hij heeft daarbij heel precies uiteengezet hoe de Gemeenschap de problematiek rond het transitovervoer via de drie bovengenoemde landen ziet en met welke concrete voorstellen de Commissie tijdens de tweede onderhandelingsfase wil proberen tot een billijke oplossing te komen.

2.4. Het Comité stelt tot zijn grote voldoening vast dat de aanpak van de Commissie volledig in de lijn ligt van de algemene visie en de verlangens die het in zijn vorig advies over deze problematiek naar voren heeft gebracht. Met name verheugt het zich erover dat de Gemeenschap bij deze onderhandelingen weliswaar het nodige begrip en de nodige bereidheid tot samenwerking heeft getoond, maar niettemin een duidelijk en vastberaden standpunt heeft ingenomen.

2.5. Het Comité stelt verder ook vast dat de problematiek rond het EG-transitovervoer via Oostenrijk, Zwitserland en Joegoslavië zowel voor de drie transitolanden zelf als voor de Gemeenschap een belangrijke aangelegenheid is. Daar de autonomie van elk van deze drie landen bij onderhandelingen niet mag worden aangetast en daar elk land precies dient te weten welke gevolgen de gewenste positieve resultaten van de onderhandelingen met zich brengen en bovendien zijn eigen specifieke problemen kent (hoewel deze *grosso modo* parallel lopen en in bepaalde opzichten met elkaar verweven zijn), moeten de onderhandelingen met de drie transitolanden afzonderlijk — maar wel gecoördineerd en zoveel mogelijk gelijktijdig — worden gevoerd.

2.6. Tijdens de bijeenkomst van vertegenwoordigers van het Comité en van het raadgevend comité van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) op 13 en 14 oktober jl. te Berlijn heeft de EVA-delegatie de wens uitgesproken dat de problemen op het vlak van het

EG-transitovervoer in het kader van onderhandelingen tussen de EG en de EVA zouden worden aangepakt, maar politiek en juridisch gezien kan de EVA niet als volwaardige onderhandelingspartner aan de onderhandelingsstafel gaan zitten.

2.7. In het licht van de resultaten van de eerste onderhandelingsronde met de drie betrokken transitolanden kunnen de bestaande fundamentele problemen als volgt worden samengevat:

2.8. Joegoslavië

2.8.1. Het Comité stelt met voldoening vast dat Joegoslavië volledig bereid is zijn functie van transitoland te vervullen en naar een billijke oplossing voor de daarmee samenhangende problemen te zoeken. Wel blijkt dit land van oordeel te zijn dat deze problemen niet van primordiaal belang zijn en bijgevolg als onderdeel van de betrekkingen tussen de Gemeenschap en Joegoslavië op vervoersgebied moeten worden aangepakt.

2.8.2. Het Comité voelt wel iets voor globale onderhandelingen over de vervoersproblematiek, maar vreest dat dergelijke onderhandelingen wel eens veel te algemene resultaten zouden kunnen opleveren en bijgevolg geen passende oplossing zouden bieden voor de concrete problemen waarmee de Gemeenschap op dit ogenblik geconfronteerd wordt. Het wijst erop dat in de tweede onderhandelingsronde met Joegoslavië een doelstelling op korte termijn moet worden nagestreefd, nl. het oplossen van de specifieke problemen i.v.m. het EG-transitovervoer via dat land; de geleidelijke integratie van het Joegoslavische vervoersstelsel en -beleid in die van de Gemeenschap is daarentegen een zaak die op langere termijn moet worden aangepakt, hoewel dit aspect bij de huidige onderhandelingen toch ook weer niet helemaal buiten beschouwing mag worden gelaten.

2.8.3. Het Comité is zich ervan bewust dat de uitbouw van de vervoersinfrastructuur (wegen- en spoorweg) in Joegoslavië absolute prioriteit heeft. Daar de verbetering van de infrastructuurvoorzieningen in Joegoslavië ook het EG-transitovervoer ten goede komt, zou de Gemeenschap een regeling moeten uitwerken om te kunnen bijdragen in de financiering van die infrastructuurvoorzieningen; wel zouden de voorwaarden daarvan soepeler moeten zijn dan thans het geval is.

2.8.4. Bovendien is het Comité van oordeel dat beide partijen in de toekomst meer aandacht zouden moeten besteden aan de nieuwe voorschriften die de Joegoslavische overheid heeft uitgewerkt of momenteel aan het uitwerken is en die het mogelijk maken gemengde ondernemingen op te richten en deze met de bouw en het beheer van bepaalde delen van de Joegoslavische vervoersinfrastructuur te belasten.

2.9. Oostenrijk

2.9.1. Ook Oostenrijk is volledig bereid om met de Gemeenschap te onderhandelen en actief mee te werken aan de totstandbrenging van de interne markt.

2.9.2. Het Comité is zich ervan bewust dat het EG-transitovervoer over de weg momenteel als gevolg van de door Zwitserland genomen maatregelen grotendeels naar Oostenrijk is verlegd en dat deze verkeersstroom (die voornamelijk gebruik maakt van de Brenner-au-

toweg op de Noord-Zuidas) nu niet meer verder mag toenemen.

2.9.3. Het Comité is van oordeel dat die verkeersstroom overeenkomstig het *stand-still*-beginsel en met het oog op de te voeren onderhandelingen op het in de periode 1987/1988 bereikte niveau bevroren zou moeten worden. Uiteraard dient ook de Gemeenschap zich aan dit *stand-still*-beginsel te houden, vooral waar het gaat om fundamentele aspecten als gewichten en afmetingen; op dit terrein zijn er echter voorstellen naar voren gebracht of in voorbereiding die een totaal andere kant opgaan.

2.9.4. Ook een betere benutting van de bestaande capaciteit op het gebied van het gecombineerd vervoer — waarvan momenteel (vooral in Zwitserland) te weinig gebruik wordt gemaakt — zou kunnen bijdragen tot een vermindering van het transitovervoer over de weg via Oostenrijk.

2.10. Zwitserland

2.10.1. Over de huidige situatie alsook de gevolgen die een dergelijke situatie voor het intracommunautair handelsverkeer met zich mee zal brengen, en de vooruitzichten op het vlak van het transitovervoer via Zwitserland, kan het Comité, na het bestuderen van de verkregen uitvoerige en nauwkeurige informatie, alleen maar zijn bezorgdheid uitspreken.

2.10.2. Ten einde het fundamentele probleem van het transitovervoer over de weg op te lossen, heeft de Commissie de suggestie gedaan om voor het wegvervoer een corridor te creëren waarvan onder bepaalde voorwaarden ook vrachtwagencombinaties met een maximaal toegestaan gewicht (MTG) van 40 ton gebruik mogen maken. Het Comité dringt er bij de Commissie op aan, dat zij de toezegging doet een dergelijke oplossing te blijven bepleiten.

2.10.3. Mogelijke oplossingen voor de overige problemen (o.m. infrastructuur, grensovergangen, bescherming van het milieu, toegang tot de markt en het gecombineerd vervoer waarvan tot dusver te weinig gebruik wordt gemaakt) kunnen niet adequaat worden bestudeerd, aangezien concrete voorstellen te dien aanzien ontbreken, vooral met betrekking tot het gecombineerd vervoer, ten behoeve van welke sector door de spoorwegmaatschappijen en door Zwitserland voorstellen zullen moeten worden uitgewerkt.

3. Conclusies

3.1. Het Comité is het over het geheel genomen met de voorgestelde aanpak van deze tweede onderhandelingsronde eens. Het zou graag zien dat het op de hoogte wordt gehouden van het verloop van de onderhandelingen en dat deze zo spoedig mogelijk met succes kunnen worden afgerond daar zij van vitaal belang zijn voor de voltooiing van de interne markt.

3.2. Het Comité is het er uitdrukkelijk mee eens dat de Gemeenschap de mogelijkheid heeft om, in geval van ernstige moeilijkheden bij de onderhandelingen met het ene of het andere transitoland, op basis van „wederkerigheid” in maatregelen te voorzien binnen het ruimere kader van de algemene betrekkingen tussen de Gemeenschap en het land in kwestie.

4. Gelet op de fundamentele problemen die ook bij de onderhandelingen reeds aan het licht zijn gekomen, vraagt het Comité zich af of de tijd niet rijp is voor een

diepgaande bezinning op het communautaire vervoerbeleid, dat tot dusverre niet altijd schitterende resultaten heeft opgeleverd.

Gedaan te Brussel, 24 november 1988.

De Voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

Alberto MASPRONE

Advies over:

- het voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde micro-organismen, en
- het voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu⁽¹⁾

(89/C 23/15)

De Raad heeft op 30 mei 1988 besloten, overeenkomstig de bepalingen van artikel 100 A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap het Economisch en Sociaal Comité advies te vragen over de bovengenoemde voorstellen.

De Afdeling voor milieu, volksgezondheid en consumentenvraagstukken, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 8 november 1988 goedgekeurd. Rapporteur was de heer von der Decken.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 260e zitting (vergadering van 24 november 1988) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

Hoewel deze twee voorstellen uiteraard onderlinge raakpunten hebben, lopen zij qua strekking toch uiteen en komen hierin verschillende problemen aan de orde. Om die reden worden zij hier afzonderlijk besproken.

1. Voorstel inzake het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde micro-organismen

1.1. Algemene opmerkingen

1.1.1. Met dit voorstel wordt beoogd, de noodzakelijke harmonisatie van de uiteenlopende bepalingen in de lid-staten op het gebied van de inperking van genetisch veranderde micro-organismen tot stand te brengen. Het Comité stemt in met dit voorstel, maar wenst hierbij het volgende aan te tekenen.

1.1.2. Sedert 1972 heeft de genetische technologie — het *in vitro* recombineren van genen — zich binnen het biologisch, biochemisch en medisch onderzoek een vaste plaats verworven. Ook in de industrie en in de landbouw wordt steeds meer van deze technieken gebruik gemaakt.

Bij de ontwikkeling van deze nieuwe technologie werden aanvankelijk zeer restrictieve voorschriften, die door de betrokken onderzoekers zelf voorgesteld en uitgewerkt waren, in acht genomen. Naarmate meer ervaring werd opgedaan, zijn deze voorschriften steeds aan de stand van de kennis aangepast. Doorgaans zijn de voorschriften daarbij versoepeld.

1.1.3. Alle landen waarin aan deze vorm van genetisch onderzoek wordt gedaan, kennen voorschriften die wezenlijk tot doel hadden en hebben de rechtstreeks bij de experimenten of de industriële toepassing betrokken personen alsook het milieu te beschermen tegen effectieve of potentiële schade als gevolg van deze nieuwe technologie. Om een zo groot mogelijke veiligheid te garanderen, is een combinatie van twee maatregelen toegepast.

- a) Bij het *in vitro* recombineren van genen en het manipuleren van genetisch veranderde organismen moeten voorzieningen worden getroffen die bij het werken met micro-organismen, en in het bijzonder met ziekteverwekkers, veilig zijn gebleken. Er is uitgebreid ervaring opgedaan met het manipuleren van zelfs hoogactieve ziekteverwekkers, zowel bin-

⁽¹⁾ PB nr. C 198 van 28. 7. 1988, blz. 9-19.